

[Finansministeren.]

maa derfor her handles forsigtigt, hvis en Forhøjelse skulde være mulig, og hele Sagen maa overvejes meget nøje under Hensyn til de Momenter, jeg har nævnt.

Jeg maa paa nærværende Tidspunkt mene, at dette Komplex af Lovforslag ikke egner sig til Vedtagelse, dels fordi jeg mener, der er principielle Indvendinger derimod, og dels fordi det kræver nærmere Overvejelse. Skulde der ske en Forhøjelse, skulde det i alt Fald være med andre Formaal for Øje end Lettelse af den direkte Beskatning. Det er meget rimeligt — jeg har selv vist Vejen i saa Henseende —, at man letter den direkte Beskatning og da først tager fat paa de direkte Beskatningsformer, som er mest skadelige, nemlig Formueskatten og Selskabsskatten. Men i det hele og store mener jeg ikke, det er anbefalelsesværdigt at formindske den direkte Beskatning, særlig Formue- og Indkomstskatten, ved Forhøjelse af indirekte Afgifter.

Dette er de principielle Bemærkninger, jeg finder Anledning til at gøre paa dette Stadium af Forhandlingen, idet jeg ganske skal undlade at komme ind paa Enkeltheder i Lovforslagene.

Clausager: Det Sæt Lovforslag, vi her har faaet forelagt, bestaar jo af to Dele, et Sæt, der mindsker en bestemt Skat stærkt, for ikke at sige helt ophæver den, og et andet Sæt, som skulde skaffe de Penge til Veje, Staten derved kom til at mangle. Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne sagde, at man tilsigtede en Lettelse af Skatterne. Ja, af visse Skatter, men et Paalæg paa andre, saa det vil, synes jeg, være rettere at sige, at det er en Omlægning af Skatterne, man her har fremsat Lovforslag om. Hvad Lovforslaget om i høj Grad at ændre og nedsætte Formueskatten angaar, kan vi lade det ude af Betragtning, det er de andre Lovforslag, der er til Behandling nu, og om disse vil jeg sige, at det er en Blanding af Skatteforhøjelser paa Luksusartikler og paa almindelige, jævne Forbrugsartikler. Hvad en Forøgelse af Skatterne paa Luksusartikler angaar, da er der jo mange, der er Tilhængeré af at lægge en ret klækkelig Skat paa dem, men selv om man er aldrig saa stor en Ven af det, saa gælder det gamle Ord her, at man kan ogsaa læsse for meget paa. Man kan ikke gaa frem paa den Maade, at man siger: kan man trække den, kan man trække een mere — der kommer et Tidspunkt, da det siger Stop af sig selv. Jeg kan virkelig ikke se, at det er berettiget af Ordføreren at sige, at der er udvist et

stort Maadehold med de Skatter, her er foreslaaet. Det er endogsaa, synes jeg, ualmindelig store og stærke Forhøjelser, her er Tale om. Men den Omlægning af Skatter, der her tilsigtes, flytter Skatten fra een Slags Mennesker over paa en anden Slags, der er neppe Tvivl om, at det vil blive Tilfældet, og det er ikke ganske tiltalende. Der kan tidt og ofte være god Grund til at foretage en Omlægning, men man bør da, synes jeg, holde sig for Øje, at man saa vidt mulig ikke forrykker det Forhold — for saa vidt det da er nogenlunde godt —, som man i Forvejen har.

Lige saa lidt som jeg kan se, at der her er udvist Maadehold, lige saa lidt tror jeg, at det vil gaa saa let og smertefrit, som Ordføreren mente. Han mente, at man let kunde tage 15 Mill. Kr. her, 8½ Mill. Kr. et andet Sted og 6½ Mill. Kr. et tredje Sted, det vilde gaa let og smertefrit. Det tror jeg nu absolut ikke, det vil. For nu at begynde med noget af det vanskeligste maa jeg sige om Kaffetolden, at det er jo ingen lille Forhøjelse, der her er Tale om; at gøre den 5 Gange saa stor, som den er, det er ikke at klatte med det. Det overgaar i høj Grad endda, hvad den socialdemokratiske svenske Regering gjorde for nogle Aar siden; den gjorde Kaffetolden 3 Gange saa stor. Det vil sikkert nok mærkes stærkt at gøre den 5 Gange saa stor.

Nu søgte Ordføreren at give det Udseende af, at dette var en moralsk og hygiejnisk god Handling, han kaldte Kaffen en Hjertegift. Det er nu vist lidt farligt at sige det. Jeg skal ikke nægte, at det maaske somme Tider kan siges med Rette. Vi har en Vare, der populært kaldes for Jordemoderkaffe, den kan vist være saa stram, at den maaske nok kan berøre Hjertet i nogen Grad. Men der drikkes jo megen Kaffe, der er langt, langt tyndere; der er Kaffe, som egentlig i langt højere Grad maa siges at være Vand med Fløde og Sukker i, og som sikkert ikke gør Skade af nogen som helst Betydning. Jeg hørte godt, at den ærede Ordfører regnede ud, at Skatteforhøjelsen kun blev een Øre pr. Kop Kaffe. Men det gaar jo tidt saadan, at naar man regner det ud paa Smaating, syner det ikke saa meget, men det bliver dog alligevel til uhyre mange Penge, naar man tager det hele samlet, de 15 Mill. Kr.

Noget lignende kan jeg sige om Kaffe-surrogater, Cikorie og hvad dertil hører. Her er der Tale om at gøre Skatten 7 Gange saa stor, altsaa endnu mere end for Kaffen, og i lige Maade med Teen.

Nu er jeg godt nok klar over, at der er